

Preporuke Komiteta ministara

PREPORUKA KOMITETA MINISTARA BR. R (81) 16 O USKLAĐIVANJU NACIONALNIH POSTUPAKA O AZILU¹

Komitet ministara, u skladu sa odredbama člana 15b Statuta Saveta Evrope,

Smatrajući da je cilj Saveta Evrope da ostvari veće jedinstvo među svojim članicama;

Oslanjajući se na Konvenciju koja se tiče položaja izbeglica od 28. jula 1951. godine i Protokol koji se tiče položaja izbeglica od 31. januara 1967. godine;

Podsećajući na liberalan i humanitarni stav država članica Saveta Evrope u pogledu lica koja traže azil a posebno njihovo opredeljenje za poštovanje načela zabrane proterivanja ili vraćanja silom (non-refoulement), koji su potvrđeni u Rezoluciji 67 (14) o davanju azila licima u opasnosti od gonjenja i Deklaraciji o teritorijalnom azilu iz 1977. godine;

Imajući na umu Preporuku 787 (1976) Konsultativne skupštine o usklađivanju odgovarajuće prakse;

Imajući na umu osnovne zahteve o ovom pitanju sadržane u programu Izvršnog komiteta visokog komesara Ujedinjenih nacija za izbeglice;

Uzimajući u obzir opšta načela zaštite pojedinca u odnosu na akta upravnih organa koja su sadržana u Rezoluciji (77) 31;

U želji da definišu garancije koje nacionalne procedure za ispitivanje zahteva za dodelu azila treba da ponude podnosiocima i da u tom cilju ustanove zajednička načela,

Preporučuje vladama i državama članicama da u svom zakonodavstvu i upravnoj praksi primenjuju sledeća načela:

1. Sve zahteve za dodelu azila trebalo bi razmatrati objektivno i neutralno.

2. Odluku o dodeljivanju azila trebalo bi da donose samo centralni organi vlasti.

3. Organima za kontrolu granica, kao i lokalnim organima pred kojima se pojave ovakvi zahtevi, treba uputiti jasne instrukcije u tom smislu da zahtevi moraju biti prosleđeni centralnim vlastima. Ove instrukcije će posebno:

(i) skrenuti pažnju dotičnim organima da svakako poštuju načelo zabrane proterivanja ili vraćanja silom (non-refoulement),

(ii) zahtevati od ovih organa da proslede centralnim organima sve moguće informacije potrebne za ispitivanje ovog zahteva,

(iii) naglasiti potrebu da se uzme u obzir konkretna situacija u kojoj se svaki podnosilac zahteva za dodelu azila nalazi, uključujući, između ostalog, teškoće sa kojima se može suočavati prilikom podnošenja svog zahteva.

4. Sve dok centralni organi iz stava 2. nisu doneli odluku o zahtevu za dodelu azila, podnosiocu se mora dozvoliti da ostane na teritoriji države, osim ako nadležni centralni organi nisu ustanovili da je zahtev očigledno zasnovan na nečemu što nema veze s azilom, posebno ukoliko je lažan ili ako se ne odnosi niti na kriterijume o dodeljivanju statusa izbeglica sadržane u članu 1A(2) Ženevske konvencije iz 1951. godine, niti na bilo koje druge kriterijume koji opravdavaju dodeljivanje azila.

5. Potrebno je obezbediti mogućnost žalbe višem upravnom organu ili sudu protiv odluke o zahtevu za dodeljivanje azila. Ukoliko ne postoji takva mogućnost, tada bi trebalo barem obezbediti efektivnu mogućnost preispitivanja donete odluke.

Podnosiocu će biti dozvoljeno da ostane na teritoriji sve dok traje postupak po žalbi ili postupak preispitivanja odluke, osim kada tokom ovih postupaka postanu poznate činjenice koje bi, da su bile poznate u vreme prvostepenog raspravljanja zahteva pred centralnim organima, dovele do odluke da je zahtev očigledno zasnovan na nečemu što nema veze s azilom.

6. Podnosilac mora da bude upoznat s osnovnim smernicama u pogledu postupka za ispitivanje svog zahteva i treba da bude obavešten o svojim pravima. On će uživati garancije koje su neophodne da bi svoj slučaj predstavio nadležnim organima i imaće pravo da bude saslušan, kada je to potrebno, uz pomoć prevodioca. Stručna pravna pomoć biće omogućena na odgovarajućem stepenu postupka, uključujući žalbeni postupak, kao i mogućnost da slobodno komunicira sa Kancelarijom visokog komesara Ujedinjenih nacija za izbeglice, kao i da dođe u kontakt sa nevladinim organizacijama koje rade s izbeglicama.

7. Odluka o dodeljivanju azila biće dostavljena podnosiocu; u slučaju negativne odluke, podnosilac će na adekvatan

način biti obavješten o razlozima na osnovu kojih je odluka doneta i o mogućnostima za žalbu ili za preispitivanje odluke koje mu stoje na raspolaganju.

8. Kada se podnosiocu prizna položaj izbeglice, tada će mu se izdati dokumenta kojima se potvrđuje njegov izbeglički status.

9. Mora se očuvati poverljivi karakter zahteva za dobijanje azila, izjave samog podnosioca i ostalih elemenata njegovog dosijea.

10. Države će tražiti najpogodnije načine da sarađuju sa Kancelarijom visokog komesara Ujedinjenih nacija za izbeglice o svim pitanjima koja su od značaja za dodeljivanje azila.